

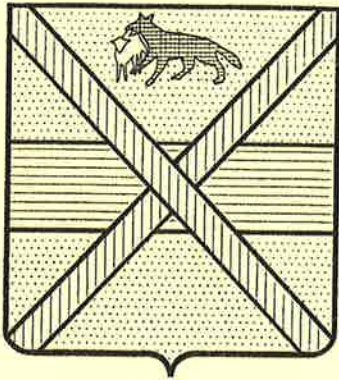
48

Berla

Heemkundige kring

Meise Oppem Wolbertem

en omgeving

Archief en bibliotheek

Brusselsesteenweg, 73

1860 Meise

Berla

heemkundige kring
meise - oppem -
wolvertem
en omgeving

raad van beheer :

S. Van Hemeldonck - Van Antwerpen, ere-voorzitster
R. Moyson, voorzitter
J. De Cuyper - ondervoorzitter
R. Moerenhout, secretaris
A. Jacobs, penningmeester
R. Moreau P. Carrière M. Van den Broeck J. Cornelissen F. Coene

ons tijdschrift :

verschijnt driemaandelijks
jaarabonnement en lidgeld : 300 fr A.S.L.K. 001-1189490-55
los nummer : 100 fr
(de auteurs zijn verantwoordelijk voor hun bijdrage)

berla verzamelt :

- alle dokumenten over de fusiegemeente Meise zoals oude weekbladen, knipsels, zichtkaarten, foto's, strooibrieven, affiches, landkaarten....
- alle dokumenten over inwoners van de gemeente zoals doodsprentjes, familiearchief, foto's, akten van koop en verkoop, kavelbrieven..
- alle voorwerpen in verband met ambachten en stielen van vroeger, boerenalaam, leefmilieu en gewoonten van onze voorouders

werp niets weg, kontakteeer eerst Berla !

onze bibliotheek en archief :

toegankelijk iedere woensdag van 14 tot 17 u. (behalve op feestdagen en in de vakantieperiode)

info :

voor dringende vragen kan men telefonisch terecht bij :

*Mevr. S. Van Hemeldonck op 02 - 269.29.26
Raoul Moyson op 02 - 269.28.88
Roger Moerenhout op 02 - 270.24.50*

zetel van de kring : berla vzw - brusselsesteenweg 73 - 1860 meise

INHOUD

Ten geleide		2
Broederliefde-Broederleed	Rudy Verbeke	3
Omtrent het Hof Klein Nerom	Marc Gillisjans	5
De Zusters uit Wolvertem-Centrum	Jef Van den Brande	11
Oude Meisese geslachten : de Hertoghe	Leo Lindemans	15
Het Hof achter de kerk van Oppem	José Anne de Molina	19
50 jaar Chiro Sint-Martinus		24
Toponymie Meise-Oppem-Rode	E. Van Hemeldonck	25
Kort genoteerd	Achiel Jacobs	28

TEN GELEIDE

Uw tijdschrift BERLA wordt warempel koket : weer een nieuw kleedje voor het nieuwe seizoen. Maar de inhoud is even gevarieerd gebleven en hopelijk lezenswaardig. Oordeel zelf en ... vergeet uw lidgeld voor 1997 niet te betalen !

Heemkunde en poëzie : het moet kunnen. Een proeve vindt U op de bladzijde hiernaast. Marc Gillisjans voltooit de saga van de familie Moerenhout op het Hof Klein Nerom. De Zusters hebben Wolvertem-Centrum verlaten en Jef Van den Brande heeft aan de hand van nota's van Juffrouw Roza Van Hemelrijck en talrijke gesprekken met de Zusters en lekenpersoneel van de school een korte kroniek gemaakt van hun belangrijkste activiteiten. Uiteraard werd ook dankbaar geput uit de "Geschiedenis van Wolvertem" (Lefèvre, Verhasselt en t'Kint). Historisch fotomateriaal illustreert het artikel.

Van de stamboom der de Hertoghes door Leo Lindemans hebben wij ongelukkig enkele takken moeten afzagen. Die houden wij U tegoed voor volgende uitgave. Jhr. José Anne de Molina schetst de historiek van het "Hof achter de kerk van Oppem" en zijn bewoners. De illustraties komen uit het archief van voorzitter Raoul Moyson.

Jubilea van verenigingen bieden steeds stof tot historisch onderzoek. Het artikel "50 jaar Chiro" werd overgenomen uit de herdenkingsbrochure opgesteld door de jubilerende vereniging. Wellicht berusten in het archief van BERLA nog meer documenten over de plaatselijke werking en het ontstaan van deze jeugdbeweging. Uiteraard blijven jeugdige en minder jeugdige bezoekers welkom in het BERLA-lokaal op woensdagnamiddag. En indien de resultaten van hun opzoekingen voor publicatie vatbaar zijn zal dit onze lezers nog meer verheugen.

Mevrouw Van Hemeldonck is met de toponymie van Meise, Oppem en Rode bij de letter C aanbeland en Achiel Jacobs heeft enige belangstellingspunten voor uw heemkundige agenda van de komende weken "kort genoteerd".

Intussen werkt Piet De Cuyper ijverig verder aan zijn geschiedenis van het toneelleven te Meise. Voor volgende nummers voorzien wij naast de gewone rubrieken nog bijdragen van Jef Van den Brande (over de terreurbom te Meuzegem in 1944), Michel Van den Broeck en Medard Moerenhout. Zo zien wij met gerust hart in december 1997 de vijftigste aflevering tegemoet van

BERLA

BROEDERLIEFDE - BROEDERLEED.

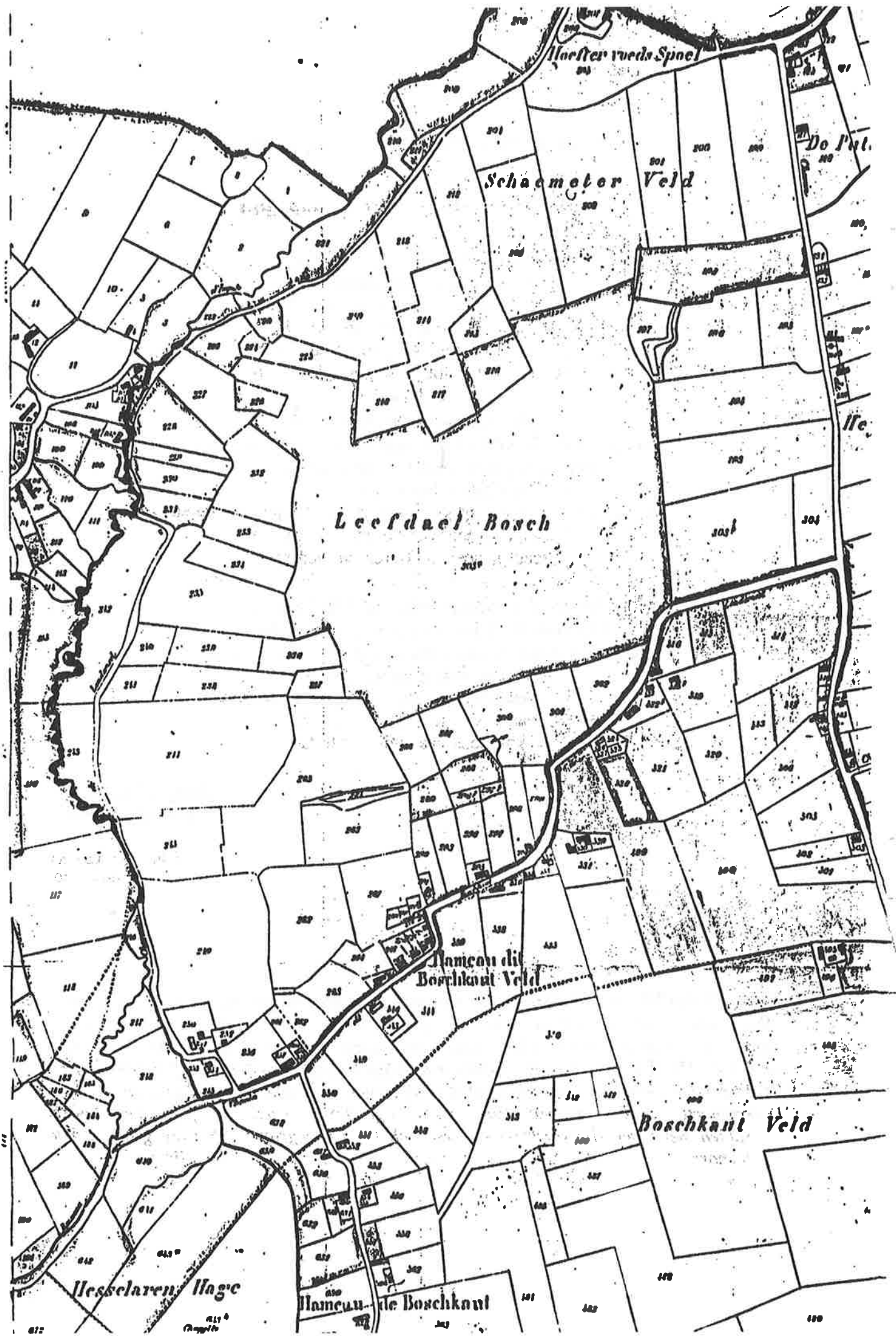
Al zesenvijftig jaar mijn broeder,
al zesenvijftig jaar geleden
dat het oorlogslot jouw jonge leven koos,
meedogenloos,
in de eerste dagen van de lange nacht.

Ze dachten dat jij de Duitser was
van wie het vliegtuig juist voordien werd neergeschoten.
Terwijl hij door het koren kon ontkomen
zeeg jij neer, je kleren werden rood,
ik kon het niet geloven. Ze zeiden : "je broer is dood".
Dood ? ... door wat ze "friendly fire" heten ?

Je was pas drieëntwintig jaar mijn broeder,
en drieëntwintig jaar ben jij voor mij gebleven.
Kijk eens naar de witte bloemen die ik voor je koos,
kijk eens naar mijn witte haren
en naar mijn handen die een beetje beven.

Rudy VERBEKE
november 1996

Rudy VERBEKE was foto's aan het nemen van de bloemenpracht op het kerkhof in Wolvertem. Aan de grafsteen van de gesneuvelden uit de tweede wereldoorlog ontmoette hij de broer van Albert Van Langenhove, gesneuveld op 12 mei 1940 en samen met zeven rijkswachters en twee onbekenden begraven. Hij kreeg het verhaal te horen van deze held, wat hem inspireerde tot de evocatie van zijn verhaal in dit gedicht.

OMTRENT HET HOF KLEIN NEROM

(vervolg)

Bij het overlijden van Petrus Judocus Moerenhout en van Maria Theresia Moerenhout, die beiden nog op het Hof woonden (samen met Petrus Josephus Moerenhout) en ongehuwd waren, wordt er bij de dienst van Registratie en Domeinen aangifte gedaan van de bezittingen van hun ouders, bezit dat nog steeds in onverdeeldheid was (22). Wij vernemen hieruit dat na de dood van hun vader Adriaan, elk van de negen nog in leven zijnde kinderen, één negende deel van de ouderlijke goederen gelegen op het Boskantveld bekwam, namelijk:

Op sectie A	493	land	3 ha 89 are 90 ca
	494	weide	85 are 20 ca
	495	pachthof	11 are 20 ca
	496		18 are 50 ca
	497	land	1 ha 20 are 40 ca
	499	land	2 ha 10 are 70 are
	500	land	4 ha 28 are 30 ca
	515	land	24 are 24 are
Op sectie B	228	weide	93 are 20 ca

samen voor omtrent 14 ha 74 are 70 ca.

Verder viel er nog een som geld te verdelen ten belope van 4.992,65 frank, nagelaten uit de verkoop van hun ouders meubelen, huisraad en alaam, enz ... verleden voor notarissen Crick uit Londerzeel en Kips uit Grimbergen op 16 maart 1836.

Zoals hierboven reeds gemeld werden twaalf loten in openbare verkoop aangeboden waarbij op de derde koopdag op 18 februari 1836 de "masse" aan Jacques van Ginderachter, brouwer te Brussel, werd toegewezen. Op het ogenblik van de verkoop was $\frac{3}{9}$ van het eigendom bezit van Petrus Josephus Moerenhout : $\frac{1}{9}$ als zijn kindsgedeelte; $\frac{1}{9}$ dat Elisabeth Moerenhout en $\frac{1}{9}$ dat Catharina Moerenhout verkochten aan Petrus Josephus, Maria Theresia en Petrus Judocus samen, maar omdat de twee laatstgenoemden stierven anno 1835 kwam hun deel terug aan Petrus Josephus.

---

(22) R & D 2133 akten 779 en 780. Het actief van zijn nalatenschap bedroeg 32.373 frank, waarvan het passief moest afgetrokken worden, zijnde 15.245 frank (aan winkeliers, leveranciers, pachten, renten, dokterskosten, pastoor en kosten, begrafenissen enz...).

In de akte van verkoop wordt ook de herkomst van de loten aangeduid :

- de eerste tien loten zijn afkomstig van de koop door Adriaan Moerenhout van Heer Peeter Gambier.
- het elfde lot is gekocht door de echtgenoten Moerenhout - Gillisjans van Van Humbeeck uit Steenhuffel (zie voetnoot 10).
- het twaalfde lot bekwam Adriaan uit hoofde van zijn ouders die het anno 1780 kochten (23).

Het beschrijf werd opgemaakt in nieuwe maat en in oude maat.

<u>Nieuwe maat</u>	<u>Oude maat</u>	<u>B e n a m i n g +</u> <u>gelegen te</u>
in ha, are, ca en tienmilliare.	in bunder, dagwand en roeden	
koop 1 : 1 - 11 - 35 - 80	0 - 3 - 54	Hof
koop 2 : 1 - 41 - 78 - 30	1 - 0 - 50	de Twee Bunders
koop 3 : 1 - 29 - 26 - 02	1 - 0 - 11	idem
koop 4 : 1 - 29 - 83 - 92	1 - 0 - 23	de Zwarte Weide
koop 5 : 1 - 20 - 66 - 60	0 - 3 - 83	den Tol
koop 6 : 1 - 19 - 53 - 30	0 - 3 - 80	den Poelblok
koop 7 : 1 - 79 - 71 - 60	1 - 1 - 71	den Dooren
koop 8 : 1 - 29 - 90 - 24	1 - 0 - 13	idem
koop 9 : 1 - 98 - 83 - 54	1 - 2 - 32	de Lange Weide
koop 10: 90 - 44 - 48	0 - 2 - 87	den Steert
koop 11: 51 - 11 - 46	0 - 1 - 62	te Leefdaal
koop 12: 1 - 01 - 41 - 13	0 - 3 - 22	te Sloozen

Samen : 15 ha 3 are 86 ca 38 tma 11 bunder 3 dagwand 83 roeden

Van hun welstand getuigen ook de achtergelaten testamenten van de ongehuwde broers.

Joannes Franciscus Moerenhout liet enkele keren een testament opmaken. Wij laten hier, zij het verkort, een weergave volgen van de voornaamste bepalingen uit zijn laatste testament (24), opgemaakt door notaris Kips op 17 april 1846 :

---

(23) N.B. De Raye uit Brussel dd. 23 mei 1780 en Van Campenhout uit Wolvertem dd. 9 mei 1780 en S.G. Wolvertem 7767 p. 483 : verkrijg door de echtgenoten Moerenhout-De Boeck van Meester de Landre, Procureur in de Soevereine Raad, ter denominatie van hun zoon Adriaan Moerenhout, voor 1400 gulden, van 3 dagwand 22 roeden weide, den Rooden Meersch genoemd, te Sloozen; hiervoor gingen zij dan bij pastoor Stoefs uit Wolvertem 600 gulden lenen uit de kas van den Armen van Wolvertem, tegen 3 % intrest per jaar en als pand dient de zojuist gekochte weide.

(24) N.B. 36.412 akten 57 en 83)

- 1/ de begrafenis diende te gebeuren in gewijde aarde.
- 2/ het moet een dienst van eerste klasse zijn met een dertigste.
- 3/ aan de arme mensen van Wolvertem dient 4 1/2 hectoliter rogge, verbakken in brood, uitgedeeld te worden.
- 4/ binnen het jaar na zijn dood zullen er in de kerk van Wolvertem 50 gezongen missen met één Heer gedaan worden en eveneens 50 gezongen missen zullen er gecelebreerd dienen te worden in de kapel van Imde.
- 5/ de kerkfabriek van Wolvertem zal 600 frank krijgen op voorwaarde eeuwigdurend jaarlijks vier gezongen missen met orgelspel en met één Heer te doen tot lafenis der zielen van zijn ouders, zijn broers en zusters en hemzelf.
- 6/ aan zijn trouwe dienstmeid die hem gedurende vele jaren verzorgde komt een tegoed van 300 frank.

Het testament van zijn broer Petrus Josephus bevatte ongeveer identieke bepalingen. (25).

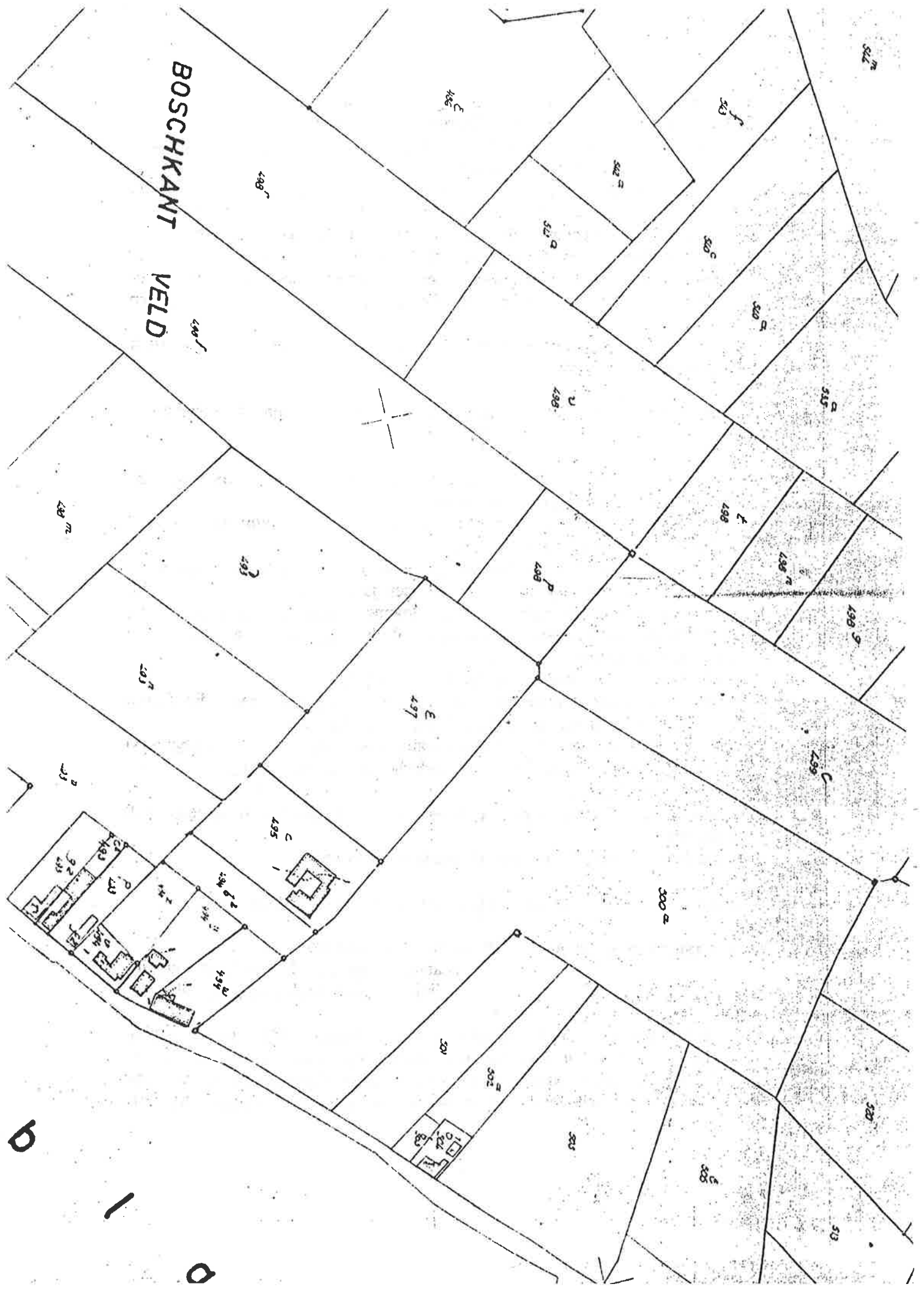
- 1/ hij wenst begraven te worden met een dienst eerste klas en uitdeling van 13 mudden koren verbakken in brood.
- 2/ in de kapel van Imde en in de kerk van Wolvertem zal gedurende één jaar, wekelijks een mis gezongen worden.
- 3/ er zullen in de kerk van Wolvertem eeuwigdurend, gedurende het octaaf van Allerzielen, zes gezongen missen per jaar gedaan worden voor zijn ouders en voor Petrus Antonius, Petrus Joannes, Judocus, Maria (Elisabeth), Anna Maria en Theresia en hiervoor zal de kerkfabriek van Wolvertem vergoed worden met 725 frank.
- 4/ aan de armen van Wolvertem komt 500 frank toe.
- 5/ aan Frans Cloets, onwettig kind van wijlen Angeline Cloets die daarna trouwde met Gillis van der Veken, komt 1.000 frank toe.
- 6/ zijn erfgenamen, zijn broer Frans en zijn zuster Maria Anna (x Ophalvens) dienen Jan Baptist, hun broer, te onderhouden en te verzekeren van een intrest van 600 frank.
- 7/ aan de zes kinderen van zijn broer Joannes Laurentius komt ieder 180 frank toe.
- 8/ aan Joanna Maria Wijns, zijn dienstmeid, 100 frank.

Hierna volgen de veertien kinderen van het echtpaar Moerenhout-Gillisjans :

- 1/ Marie Elisabeth Moerenhout : ° Wolvertem : 17 februari 1772
     Joanna Angelica Moerenhout nomine
     Elisabeth Vinck Norbertus Moerenhout

(25) N.B. 36.229 akte 14 : Crick - Londerzeel van 22 januari 1838; Petrus Josephus is door ziekte overvallen en kan nog met moeite zijn naam zetten, het is een onleesbare kribbel geworden; vraag is waarom zijn zuster Catharina (x Stevens) niet in het testament voorkomt, temeer daar hij al zijn andere testamenten bij deze herroept.

BOSCHKANT
VELD

1
D

Bemerk dat het kind geboren werd één maand na het huwelijk.
Schijnt overleden anno 1835; gehuwd met **Laurentius van Buggenhout**.

- 2/ Joannes Baptist Moerenhout : ° Wolvertem: 6 september 1773
Joannes Gillisjans
Elisabeth de Boeck
Wordt vernoemd anno 1824, 1836 als pachter te Nerom in de Patatestraat.
Circa 1800 gehuwd met **Christina Landpikker**, en na 1821 (te Asse ?) met
Anna Catharina van Volxem.
- 3/ Maria Theresia Moerenhout : ° Wolvertem : 7 febrauri 1775
Judocus Moerenhout Anna
Maria Gillisjans
+ Wolvertem : 26 mei 1835
Sterft ongehuwd, op het hof in de Patatestraat.
- 4/ Anna Maria Moerenhout : ° Wolvertem : 6 januari 1777
Petrus Moerenhout
Anna Maria Gillisjans
+ Wolvertem : 18 januari 1777
- 5/ Marianna Moerenhout : ° Wolvertem: 9 november 1777
Petrus van Praet
Anna Maria de Wachter
+ Wolvertem: 9 november 1777
Gestorven na tevoren thuis door de vroedvrouw te zijn gedoopt.
- 6/ Catharina Moerenhout : ° Wolvertem: 4 november 1779
Cornelius Emmerechts
Maria Anna Rombouts
Uit nood door de vroedvrouw thuis gedoopt, en daarna nogmaals sub conditi-
one gedoopt.
Was gehuwd te Wolvertem op 27 juni 1802 met **Petrus Antonius Stevens**.
Cit. 1836
- 7/ Laurentius Joannes Moerenhout : ° Wolvertem : 9 januari 1781
Laurentius van Praet ex Imde
Anna Maria Moerenhout ex Wolvertem
Gehuwd te Wolvertem op 1 mei 1805 met **Griseldis de Bondt** - huwelijks-
contract van 13 Floréal XIII R.N. 264 van Gansen uit Vilvoordé. Nog cit.
1836.
- 8/ Joannes Franciscus Moerenhout : ° Wolvertem : 27 juli 1783
Franciscus Moerenhout
Barbara Gillisjans, qui omnes sunt
habitione et nativitate ex Wolver-
tem.
+ Wolvertem : 29 april 1846

Ongehuwd. Woont in de Patatestraat.

- 9/ Petrus Josephus Moerenhout : ° Wolvertem: 20 juni 1785
Petrus Moerenhout
Anna Maria Gillisjans, habitans
Imde sed omnes oriundi et habitans in Wolvertem.
+ Wolvertem : 1 februari 1838

Ongehuwd. Woont in de Patatestraat.

Was van de lichte van het jaar XIV (R.P.D. 135), trok het nummer 123 en mat 1,66m.

Deed de aangifte van de dood van zijn moeder, van Maria Theresia en van Judocus Moerenhout.

- 10/ Petrus Antonius Moerenhout : ° Wolvertem : 9 september 1786
Joannes Moerenhout
Barbara Knops hab. in Wolvertem
+ Wolvertem : 26 juni 1818

Was van de militaire lichte 1806, mat 1,69 m (R.D.D. 140 en 143) (26)

- 11/ Petrus Joannes Moerenhout : ° Wolvertem: 13 oktober 1789
Petrus Antonius Moerenhout
Barbara Moerenhout, ambo ex Wolvertem.

Is reeds overleden anno 1835.

Was conscrit van het jaar 1809. Mat 1,69 m en trok lot nummer 146 (R.P.D. 195)

- 12/ Anna Maria Moerenhout : ° Wolvertem: 16 juni 1792
Gerardus Gillisjans ex Wolvertem.
Anna Maria Moerenhout ex Wolvertem oriundi.

Reeds overleden anno 1839, cit. 1834, 1836.

Was gehuwd met ... **Ophalvens** en woonde te Londerzeel.

- 13/ N.N. Moerenhout : ° Wolvertem : 23 december 1794 en dezelfde dag gestorven.

- 14/ Petrus Judocus Moerenhout : ° Wolvertem : ...
+ Wolvertem : 7 mei 1835
Ongehuwd overleden op het Hof in de Patatestraat, 33 jaar oud.

* Noteer dat de schrijfwijze van de familienamen enigzins kan afwijken van deze uit de parochieregisters.

Marc Gillisjans

---

(26) Wordt in R.D.D. 140 vermeld als zijnde overleden. Het zou kunnen dat men zich vergiste met zijn broer Petrus Joannes.

DE ZUSTERS HEBBEN WOLVERTEM-CENTRUM VERLATEN

18 november 1996 zal als een historische dag beschouwd blijven. Inderdaad gedurende 134 jaar hebben religieuzen zich hier ingezet voor onze mensen. Gedurende 62 jaar waren het Zusters Ursulinen, gedurende 72 jaar waren het de "Dochters van Maria". Om onze oprechte dankbaarheid te betonen voor al hun inzet en toewijding willen we hier een korte kroniek maken van hun belangrijkste activiteiten.

Het tijdperk van de Zusters Ursulinen (1862-1924)

Op 25 augustus 1862 kwamen drie zusters Ursulinen te Wolvertem-Centrum aan om er met katholiek onderwijs voor meisjes te starten. Deken Mangelschodts had hierom verzocht. Van het Bisdom had hij een som van 15.000 frank ontvangen, die volgens de laatste wilsbeschikking van de schenker, moest dienen om onderwijs in te richten voor meisjes. De orde van de Ursulinen werd gesticht met het doel de christelijke wereld te hernieuwen door de opvoeding van de vrouw. De keuze van de deken voor de Ursulinen was dan ook niet zo verkeerd.

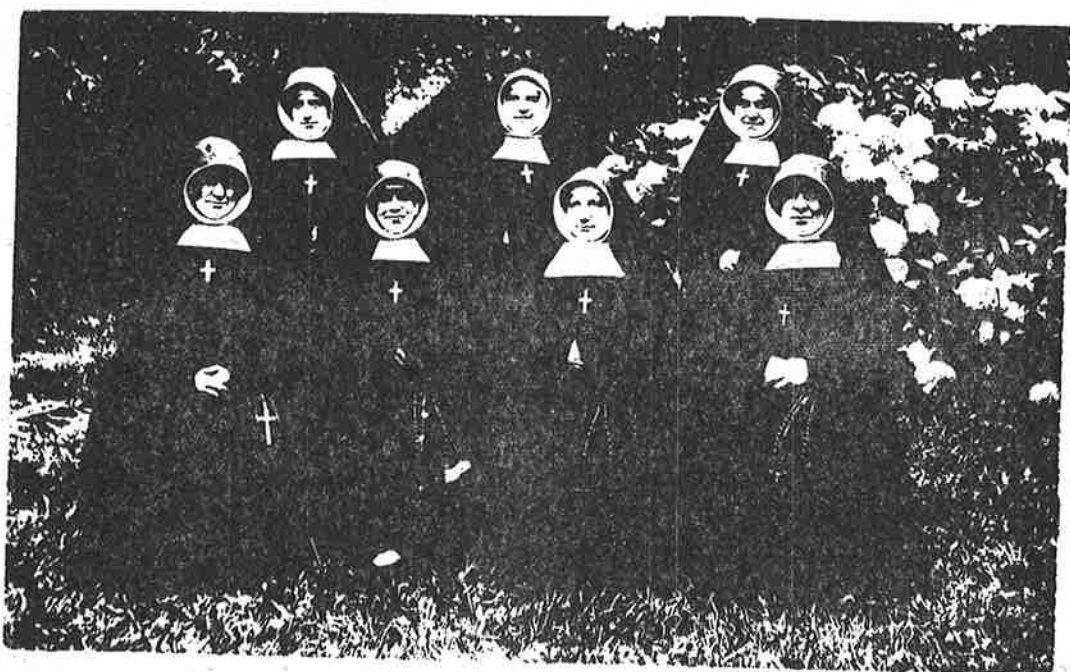
Er werden twee woningen aangekocht, gelegen aan de Merchtemsesteenweg vlak tegenover het koor van de kerk. De twee panden, samen 6 are 20 centiare, werden door het kappen van een binnendeur met elkaar verbonden. De smalste woning werd het klooster, de bredere werd de school. Langs een achterpoortje kwamen in de toen smalle Smisstraat om vandaar het marktplein te bereiken dat als speelplaats dienst deed. De Zusters begonnen er met een pensioonaat en de schoolgangers dienden per dag één stuiver te betalen. Het werd geen succes en onder druk van de Bisschop werd het pensioonaat vervangen door een weeshuis.

De gemeente kwam tussen voor 400 frank per jaar maar het noodlot achtervolgde de Zusters en het weeshuis werd gesloten. Zij begonnen met een wasserij die volledig slaagde. "Maar strookt dit alles wel met de voorgenomen idealen van de Ursulinen?", zo vroeg de Overste in Tildonk zich af. Het werd inderdaad zoeken en tasten en in 1895 had men eindelijk de juiste weg gevonden. Het werd een lagere school met kleuterklassen voor externen. Ondertussen hadden de Zusters, omwille van de onpraktische ligging en ook de onaangepaste lokalen, in vier verschillende kopen een eigendom verworven in de Oppemstraat. Zij trokken er enkele grote gebouwen op en in 1896 namen zij er hun intrek. Van dan af werd er gestadig bijgebouwd.

Toen kwam de eerste wereldoorlog en de school werd ingericht als hospitaal. Een deel van de gekwetsten van de slag van Imde werd er verzorgd. De Duitsers ontruimden de gebouwen en vertrokken. Maar enkelen keerden later terug met minder goede bedoelingen : zij kwamen namelijk in het dorp alle varkens opeisen bij de mensen.

Zr Dominique Zr Regina Zr Isabelle Zr Coleta
Zr Roza Moeder Overste Julienne Zr Julia

Zr Henriette Zr Aleydis Zr Marcella
Zr Amandine Zr Ludwine Zr Lambertine Zr Gonzaga

Foto boven : De Ursulinen in 1924
Foto onder : De Dochters van Maria

Een kleine anecdote : er was toen onder de zusters een medezuster van Duitse afkomst (Eudwige). Zij werd een dag tevoren opgevorderd en zou 's anderdaags met de Duitsers de adressen bezoeken om de varkens op te eisen. De avond voordien werd er nerveus op de deur geklopt bij het gezin van Delleken De Breucker, vlak naast de parochiezaal. Delleken was met een groot gezin achtergebleven terwijl vader aan het front vocht. "Morgen om ... uur moeten alle kinderen op het trappeken komen zitten, dan komen we langs.", fluisterde de zuster. 's Anderdaags kwamen ze langs, de zuster zei : "Sehr arme Leute, kein Schwein." en het gepinde gezelschap ging verder.

De school bloeide en in de vierde graad werd zelfs stekkunde, handel, scheikunde en tuinbouw onderwezen. De Ursulinenkloosters dienden zich te reorganiseren, daarbij kwam nog dat de Orde een missie begon in India en daarom werd aan de Zusters Dochters van Maria uit Willebroek gevraagd de bloeiende school te willen overnemen. Uit bovenstaand relaas blijkt duidelijk dat de Zusters Ursulinen geld noch moeite hebben gespaard ten bate van onze mensen. 47 zusters en lekenpersoneel waren betrokken bij 62 jaar onderwijs door de Ursulinen. Veertien meisjes van Wolvertem traden toe tot de congregatie.

Het tijdperk van de "Zusters Dochters van Maria" (1924-1996)

Op 16 augustus 1924 startte zuster Lambertine, als Overste, samen met drie medezusters uit Willebroek, het nieuwe schooljaar in twee bewaarklassen met 90 leerlingen, vier lagere klassen en een vierde graad met 131 leerlingen. Er werden zelfs naschoolse huishoudlessen gegeven op maandag en donderdag, gespreid over twee jaar. Met een jaarlijkse tentoonstelling van handwerkjes, die later vervangen werd door een werkshow (schriften, tekeningen) werd geprobeerd de ouders en belangstellenden naar de school te krijgen en de samenwerking te bevorderen.

De meisjesschool werd een gonzende bijenkorf van activiteit en enthousiasme. 53 verschillende medewerksters, zusters en lekenpersoneel, hebben zich ingezet voor de opvoeding van de kinderen. De hoofdonderwijzeressen mogen hier met dankbare eerbied worden vermeld : Zr. Gonzaga, Zr. Augustine, Zr. Ursula, Zr. Honorata, Zr. Clara, Zr. Constance, Mw. De Velder-Teughels, Mej. Y. Van Buggenhout en Mw. Leemans. Maar voor het lager onderwijs werd de dwingende druk om te fusioneren steeds groter en op 1 september 1976 gingen de Oppemstraat en het Instituut Kind Jezus samenwerken. De school kon zich nog handhaven tot in 1990 en heeft dan de poorten moeten sluiten. Op dat ogenblik hebben alle, overwegend oudere, zusters zich teruggetrokken in de gebouwen van de Stationsstraat, waar zij onder de goede zorgen werden geplaatst van zuster Lucia. Maar ook voor deze laatste groep verdienstelijke religieuzen is er om rationele redenen een eind gekomen aan hun verblijf aldaar en zij zijn op 18 november 1996 naar hun moederklooster te Willebroek vertrokken.

Het Instituut Kind Jezus, waarvan hierboven sprake, zag het leven in de jaren dertig. In de Stationsstraat had de familie Puttemans een groot stuk grond waarop een fraaie herenwoning stond en dat gelegen was vlak tegenover het tramstation.

De zusters konden deze eigendom verwerven en er werd gepland en gebouwd. In 1934 ging het nieuwe schooljaar van start met negen internen en vier externen (Marcel Gillisjans, Marcel Van den Brande, Roger Houman en Raoul De Wael). De kostschool groeide onder de stuwende kracht van zuster Thielemans, later opgevolgd door zuster Berchmans, maar de oorlog stuurde alles in de war. De Duitsers namen bezit van de gebouwen en gebruikten alles als een veldhospitaal. Na het vertrek van de Duitsers werd de school ingericht als kolonie voor verzwakte kinderen. Hier hebben de zusters onzeglijk veel goed gedaan. Na de oorlog hernam de school haar activiteiten en groeide uit tot een schoolgemeenschap van meer dan 100 leerlingen.

Een derde grote realisatie van de zusters was het "Sancta Maria-instituut". Op 1 oktober 1950 nam het een bescheiden start met dertien leerlingen in het herenhuis De Keersmaecker in de Stationsstraat. Het leerlingenaantal steeg gestadig en plaatsgebrek was het grootste probleem. Er werd wat gesleuteld en verhuisd maar in 1965 werden 152 leerlingen opgevangen voor technisch middelbaar onderwijs. Daarvoor stonden zes moderne klassen voor algemeen onderricht, een volledig uitgeruste naaiklas en een industrieklas ter beschikking. Voor de handelsafdeling en de afdeling verpleegaspiranten waren er een dactyloklas, een klas voor wetenschappen en aardrijkskunde en een laboratorium. Ook een techniekzaal voor kinderverzorging, acht individuele keukentjes, een was- en een strijkklas.

Dit alles om maar te zeggen hoe groot de inspanning wel was door de Dochters van Maria geleverd ten bate van onze jeugd. Na verloop van jaren is de school dan nog verder uitgegroeid tot een modern uitgeruste inrichting. Daarenboven kon de directie en het lerarenkorps rekenen op een hardwerkend oudercomité, waarvan de auteur de eer had de eerste voorzitter te zijn. Maar na jaren vechten voor het behoud werd de druk van Bisdop en Staat steeds groter om met andere inrichtingen te fusioneren. Uiteindelijk werd ook deze florerende school genoodzaakt de activiteiten te stoppen. De hele infrastructuur werd onlangs door het Gemeentebestuur van Meise aangekocht.

Naast hun hoofdopdracht om onderwijs te verschaffen, waren de zusters ook actief op sociaal vlak. Zo hebben zij van 1929 tot 1970 het beheer waargenomen in het Godshuis van de C.O.O. In 1945 hebben de zusters in de Hoogstraat het pension voor dames overgenomen en het huis "Sint Margriet" genoemd. Het waren de gebouwen waar nu de schoenhandel De Smedt is gevestigd. Ook het Wit-Gele Kruis met zijn 661 betalende leden werd vanuit het klooster in de Oppemstraat door zuster Julia in goede banen geleid. En dan zijn er nog de ontelbare activiteiten binnen de parochie waaraan de zustergemeenschap haar medewerking heeft verleend : processies, missienaakring, ziekenzorg, vastenvieringen, Boskapelvieringen, parochiebladen, schoonmaken, strijken, enz. enz. Dank zij de ruime gebouwen konden de zusters in de Oppemstraat hun juvenaat inrichten. In groepjes van zes tot zeven meisjes werd er onder de leiding van meesteres Zuster Gonzaga gewerkt aan hun voorbereiding op het kloosterleven. Duizend redenen zijn er om "Dank U" te zeggen aan de Congregatie "Dochters van Maria". Zes meisjes van Wolvertem werden religieuze van deze Orde.

Jef Van den Brande

OUDE MEISESE GESLACHTEN

de Hertoghe

Ongeveer een halve eeuw geleden onderstelde Jan LINDEMANS (1), dat Jan de Hertoghe, die in 1431 te Merchtem opdook, een bastaardzoon moet geweest zijn van een Jan behorend tot het patriciërsgezicht de Hertoghe, dat ettelijke schepens van Brussel heeft opgeleverd (2). Het is helaas bij een hypothese gebleven, een waarschijnlijke hypothese gezien de talrijke West-Brabantse afstammelingen van voornoemde Merchtemse Jan de Hertoghe het wapenschild van de Brusselse de Hertoghe's droegen: van goud met drie gekanteelde stadspoorten van keel, één ervan bedekt met een vrijkwartier van azuur met drie lelies van zilver.

Hierna beperken wij ons tot de verdere uitwerking van de stam uit Meise, gesproten uit deze van Merchtem.

- I. Gielys de HERTOGHE, zoon van Henric, meier van de graaf van Nassau in het Land van Grimbergen (3), en Johanna de Roovere (4), cit. Meise 1544-64 (5). -x Lucije van der HOUWMOELEN, + vóór 1544. -x2° Elisabeth SCCELLINC, dochter van Merten (8) en Beatrijs van den Bossche, Meisenier te Meise 1554 (7), cit. 1544 (8). - Van wie in 1564 (9): uit het eerste huwelijk:
  - 1° Beatrijs
  - 2° Barbara
  - 3° Ghijsel
  - 4° Imbrecht, °ca. 1537, +Meise na 1583 (10). -x Barbara IMPENS. - Van wie:
    - Peeter, +ca. 1594. - Van wie Margriet en Jacomijne (x Mattijs Lauwers, cit. 1599 (11)).Uit het tweede huwelijk:
  - 5° Laureijs, gegoed in St Brixius Rode 1600 (12). x Joanna van CAMPENHOUT.
  - 6° Jan volgt II.
- II. Jan de Hertoghe, ° ca. 1552, + Wolvertem 2 maart 1643, begr. in de kerk. - x ca. 1580, Elisabeth KIECKENS, dochter van Laureijs, (13), meisenier, en

---

(1) Jan LINDEMANS, Oude Brab. geel. nr 19 (1945) blz. 1.

(2) H.C. van PARIJS naar HOUWAERT, Brabantica II-2 (1957) blz. 68-78.

(3) Jan LINDEMANS o.c. blz. 4.

(4) Leo LINDEMANS in De Middelaar 1991 blz. 5.

(5) Sch. gr. Meise nr 5700-5703 passim.

(6) Jan SCCELLINC geheten de PIJCK, cit. Merchtem 1508 (sch. gr. Merchtem nr 5452): hij verschijnt met zijn zusters Margriet en Maria als één van de vijf staken erfgenamen van zijn volle neef Willem Scellinc geh. de Piick, schepen 1505-08 en kerkmeester 1504 van Merchtem, + 1508 z.k., schepen ib. 1514-16 (id. l.c.), + vóór 1534 (Sch. gr. Brussegem nr 1130). - x Passchijne te NOTERS, + na 1534. - Van wie:

1° Merten, meisenier te Mollem 1548 (stravers Steven en Jan van den Eede), + vóór 1555. - x Beatrijs van den BOSSCHE, cit. 1534. - van wie:

A. Elisabeth, x Gielys de HERTOGHE.

B. Joos, meisenier in 1555 (stravers Anthonys van der Schueren en Jooris van Ghent).

2° Jan, meier van het laathof Sweerts te Mollem 1535 (sch. gr. Brussegem nr 1131), meisenier 1548 (stravers Steven en Jan van den Eede).

3° Peeter, cit. 1534.

4° Gielys, cit. 1534. - x Elisabeth te MOLDERS.

(7) Sch. gr. Meise nr 5701: stravers Anthonys en Laureys van der Schueren.

(8) Id. nr 5702.

(9) Id. nr 5703.

(10) Id. nr 5705.

(11) Id. nr 5708.

(12) Id. nr 5708.

(13) Naar familiale traditie voerde de familie Kieckens: van keel met twee mereltjes van zilver en een vrijkwartier van zilver met een band van keel.

I. Jan KIECKENS, te Brussegem 1530 (Hs Houwaert nr 6497 f°62), + na 1541 (id. f°72). x Lossie van der STRAETEN, dochter van Cornelis te Laken (Leo LINDEMANS in Vlaamse Stam 1989 blz.

Josijne van den Bossche, + Wolvertem 26 juni 1634, begr. in de kerk. – van wie:

- 1° Lauwereijs volgt III, tak van Meuzegem.
- 2° Jan volgt IIIbis, tak van Rossem.
- 3° Jeroom volgt IIIter, tak van Imde.
- 4° Jaspas volgt IIIquater, tak van Wolvertem.

Tak van Meuzegem

III. Lauwereijs de HERTOGHE, pachter op het hof te Lovegem in Brussegem 1615 (14), meisenier te Rossem 1602, + Meuzegem 9 mei 1664. x Rossem 15 nov. 1609 (15), Margriet van RUIJSSEVELT, dochter van Anthoon en Margriet van den Bempde, cit. Merchtem 1629 (16) en 1648 (17), + Wolvertem 9 nov. 1665. – Van wie:

- 1° Jan, meisenier te Wolvertem 1632 (25), + ib. 12 dec. 1659 z.k. – x ib. 7 jan. 1638 (18), Elisabeth CALUWAERTS, dochter van Jan, te St. Brixius Rode, en Maria Goossens, wed. van Geeraert de Boeck (19). – x 2° Wolvertem 27 okt. 1656 (18), Gillijne JACOBS.
- 2° Elisabeth, meisenier te Humbeek 1636 (20). – x Wolvertem 3 feb. 1632, Jan Tijckaert, + vóór 1636. – x 2° Michiel van Humbeek (21).
- 3° Kathelijne, meisenier te Merchtem 1646 (22). – x Wolvertem 15 dec. 1635, Laureijs van OVERSTRAETEN, zoon van Jan, leenman te Oppem en schepen van Merchtem, en Kathelijne van den Dale, ° Merchtem 23 juni 1606, + ib. 16 nov. 1683. – Van wie afstamm. (23)
- 4° Anne, ° Rossem 24 jan. 1617 (24), meisenier 1636 (25). x Meuzegem 11 aug. 1634, Philips de CUIJPER, te Wolvertem.
- 5° Laureijs volgt IV.
- 6° Antonette, ° Rossem 10 sept. 1621 (26).
- 7° Gillis, ° Rossem 16 juni 1624 (27), meisenier 1646, + Wolvertem 23 juli 1669 van de pest. – x Barbara TERWECOREN. – Van wie Jan.

---

93) en Lijsbeth Aelbrecht (Id. In De Middelaar nr 273 (1991) blz. 146), cit. 1522 te Laken (Hs Houwaert nr 6495 f°93), 1528 te Brussegem, + vóór 1541, – van wie

II. Jan KIECKENS, te Wolvertem, + vóór 1629 (Sch. gr. Wolvertem nr 7754). – x Yda MESKENS, dochter van Laureys, meisenier te Meise, en Margriet de Roovere, + na 1629. – van wie:

III. Laureys Kieckens, te Meise 1591 (Sch. gr. Meise nr 5706), meisenier 1594 (stravers Jan Uijtenhove en Simoen van Humbeke), poorter van Brussel 1605 (Sch. gr. Steenhuffel nr 6937), bezat een laathof te Steenhuffel (id. nr. 6937, 6939 en 6955), + vóór 1637 (id. nr 6956). – x Josijne van den Bossche, cit. 1591 en 1611, + vóór 1645 (id. nr 6940). – Van wie:

1. Anthonis, x Laureyntje Baert, te Sint Nikolaas-Waas 1646. – Van wie:

Nicolaes, Peeter, Jacques en Anthoen, meiseniers in 1646 (stravers Laureys de Hertoghe en Hendrik van den Bossche).

2. Jan, te Steenhuffel 1637 (sch. gr. Steenhuffel nr 6956), + vóór 1639 (id. nr 6939). – x Marie BREHON, + na 1639. – Van wie: – Johanna, te Douai (Nord, F) in 1639

3. Elisabeth, x Jan de HERTOGHE.

(14) Sch. gr. Meise nr 5711. – Over Lovegem zie Alph. WAUTERS, *Histoire des environs de Bruxelles IV* (2e uitg. 1972) blz 147.

(15) tt. Jan de Hertoghe en Anthoen van Ruijssevelt, grootouders.

(16) Sch. gr. Merchtem nr 6405 f°312; – Hs De JONGHE (in mijn bezit) II f° 115 en IV f° 86

(17) Id. laathof van Affligem anno 1648.

(18) tt. Laureys de HERTOGHE, oom, en Jan van BEVER, cousin.

(19) Jan LINDEMANS, o.c. nr 30 (1952) blz. 8.

(20) Stravers: Jan de Hertoghe, broer, en Hendrik van den Bossche, cousin.

(21) Wellichtzoon van Machiel van Humbeek, meisenierte Brussegem, en Jaquemijne van Laethem (wellichtdochter van Nicolaes, op het hof te Lovegem, en Digne Giellajans, niet vermeld bij Paul LINDEMANS in Brabantica VI-1 (1962) blz 93), meisenier in 1630 (Baudouin WALCKIERS in Vlaamse Stam 1988 blz. 32, stravers Jan Gillisjans sr, schepen van Brussegem, en Jan Gillisjans jr.).

(22) Stravers: Laureys de Hertoghe, broer, en Hendrik van den Bossche, neef.

(23) Jan LINDEMANS, Brabantica, II, 1 (1957), blz. 278 e.v.

(24) ss. Jan de Hertoghe, grootvader, en Anna Kieckens.

(25) Stravers: Lauwereys de Hertoghe, vader, en Lauwereys Kieckens, grootoom.

(26) ss. Anthoen van Ruijssevelt en Maria de Hertoghe.

(27) ss. Gillis van Seghbroeck en Barbara van Ruijssevelt.

8° Joanna, ° Rossem 10 sept. 1628 (28), meisenier te Grimbergen 1646 (22), + Wolvertem 5 nov. 1668 van de pest. – x Wolvertem 3 mei 1650 (29), Joos CROONEN.

IV. Laureijs de HERTOGHE, ° Rossem 2 aug. 1619 (30), meisenier te Wolvertem 1632 (25), pachter van de abdij Dielegem te Rossem, + Wolvertem 22 maart 1667. – x Rossem 5 juli 1644 (31), Martijne de Boeck, dochter van Geeraert en Elisabeth Caluwaerts (supra), + ib. 20 mei 1654 (19). – x 2° ib. 13 feb. 1656 (32), Kathelijne PEETERS. – Van wie, uit het eerste huwelijk:

1° Laureijs, ° ca. 1646.

2° Jan, ° Rossem 31 okt. 1649 (33), + kind.

3° Joanna, ° ca. 1651.

4° Merten, ° Rossem 21 april en + 6 juni 1654 (34)

Uit het tweede huwelijk, ° Rossem:

5° Barbara, ° 7 jan. 1657 (35).

6° Margriet, ° idem (36).

7° Kathelijne, ° 6 nov. 1658 (37).

8° Jan, ° 22 aug. 1660 (38).

9° Maria, ° 30 maart 1662 (39).

10° Hendrick, ° 3 sept. 1665 (40).

Tak van Rossem.

III bis. Jan de Hertoghe, + Rossem 1 jan. 1641. x ca. 1617, Josijne THIELMAN. – x 2° 1619, Anne van OVERSTRAETEN, dochter van Jan, te Merchtem, leenman in Oppem, en Kathelijne van den Dale (23), + Rossem 12 nov. 1628. – x 3° Wolvertem 29 maart 1633 (41), Maria Goossens, + Rossem 25 feb 1643. – Van wie, ° Rossem uit het eerste huwelijk:

1° Jan, ° 9 mei 1618 (42), + kind.

Uit het tweede huwelijk:

2° Elisabeth, ° 22 jan 1620 (43), cit. 1670 (44)

3° Peeter, ° 28 nov 1621 (45), cit. 1670 (44).

4° Laureijs, ° 28 jan 1624 (46), + vóór 1670 (44). – x Kathelijne de SMEDT (47) cit. 1670 (44). – Van wie:

– Jan, minderjarig in 1670.

5° Romein, ° 30 juli 1626 (48), + vóór 1670 (44). – x Maria de Raedt. – Van wie:

– een wees in 1670.

---

(28) ss: Jan de Hertoghe en Joanna Berlis.

(29) tt. Laureys de Hertoghe en Joos Croonen.

(30) ss: Laureys Kieckens en N.

(31) tt. Jan de Hertoghe en Jan van Bever.

(32) tt. Laureys de Hertoghe en Philips de Cuijper

(33) ss. Jan de Hertoghe en Margriet van Ruysssevelt.

(34) ss. R.D. Martinus Heckius, prelaat van Dielegem, en Margriet van Ruysssevelt.

(35) ss. Gillis de Haes en Barbara de Donder.

(36) ss Laureys van Buggenhout en Margriet van Ruysssevelt.

(37) ss. Jan Emmerechte en Maria van Hemelrick.

(38) ss. Jan de Hertoghe en N.

(39) ss. Robrecht de Boeck en Maria de Greve.

(40) ss. Hendrik van der Stappen en Margriet de Doncker.

(41) tt. Joos Cruenen en Steven van Mulders.

(42) ss. Jan de Hertoghe en Josijne van den Driessche.

(43) ss. Jan van Overstraeten en Elisabeth Kieckens.

(44) Sch. gr. Wolvertem nr 7757 kaveling 14 april 1670.

(45) ss. Anna de Hertoghe in naam van haar vader Peeter, en Catharina van Overstraeten.

(46) ss. Laureijs de Hertoghe en Catharina Thielman.

(47) wellicht ° 20 maart 1637, fa. Merten te Opwijk en van Margriet Poels (Jan LINDEMANS, Oude Brabantse geslachten, nr 17 (1944), blz. 8.

(48) ss. Jan Berlis en Maria de Boeck.

- 6° Margriet, ° 7 jan. 1634 (49), cit. 1670 (44).
 7° Jan volgt IV.
 8° Anna, ° 8 dec. 1637 (50), + Wovertem 31 okt. 1693. – x Meuzegem 27 nov. 1669 (51), Geraerd VerSMISSEN. – x 2° ib. 3 sept. 1686 (52), Peeter SEGERS.
 9° Jeroom, ° 8 sept. 1639 (53).
- IV. Jan de HERTOGHE, ° Rossem 5 juni 1636 (54), te Wovertem, + na 1692. – x ib. 19 nov. 1661 (55), Joanna Segers, + Wovertem 28 jan. 1692. – Van wie, ° te Wovertem:
 1° Petronella, ° 6 maart 1663 (56).
 2° Cecilia, ° 14 sept. 1669 (57).
 3° Catherina, ° 25 jan. 1673 (58).
 4° Joanna, ° 20 april 1674 (59), + Wovertem 2 jan. 1728. – x ib. 13 jan. 1703 (60), Jan WILLEMS, + ib. 10 nov. 1724. – x 2° Jan de WIT.
 5° Maria ° 8 mei 1682 (61).
 6° Jan volgt V.
 7° Anna, ° 24 jan. en + 6 feb. 1692(62).
- V. Jan de HERTOGHE, ° Rossem 26 juni 1686 (63). – x ib. 15 feb. 1713 (64), Anne Marie de GROEN. – Van wie, ° te Rossem:
 1° Joanna Catharina, ° 12 feb. 1714 (65).
 2° Jan, ° 1716 (66).
 3° Joanna Maria, ° 29 mei 1718 (67). – x Rossem 29 april 1742 (68), Gillis de BLESER, + ib. 14 jan 1747. – x 2° ib. 15 juni 1747 (69), Laureijs de PAUW.
 4° Peeter, ° 23 mei 1720 (70), + kind.
 5° Joseph volgt VI.
 6° Peeter, ° 23 nov. 1726 (71).
 7° Philips, ° 21 feb. 1730 (72).
- VI. Joseph de HERTOGHE, ° Rossem 21 april 1724 (73), meisenier ib. 1675 (74). – x Marie de SMET. Van wie:
 – Peeter, ° Rosem 2 dec. 1752 (75).

-
- (49) ss. Geeraert de Roover en Margriet van Rulissevelt.
 (50) ss. Joos Damens en Anna Berlis.
 (51) tt. Jan de Hertoghe en Hendrik Jacobs.
 (52) tt. Jan Jacobs en Mattijs van de Perre.
 (53) ss. Jeroom Thielman en Josijne de Roover.
 (54) ss. Jan de Hertoghe en Maria Verlinden.
 (55) ss. Jan Berlis en Peter Segers.
 (56) ss. Jan de Smet en Petronella van der Veken.
 (57) ss. Laureys de Hertoghe uit de boschkant en Maria Croonen.
 (58) ss. Laureys de Hertoghe en Catharina Verhasselt.
 (59) ss. Jooris van Roij en Joanna de Hertoghe.
 (60) tt. Jan de Hertoghe en Peeter Boschmans.
 (61) ss. Peeter Segers en Maria van der Veken.
 (62) ss. Peeter Huijsegeme en Anna van der Eecken.
 (63) ss. Jan Scampaert en Elisabeth Aelbrechts.
 (64) tt. Jan de Hertoghe en Geeraerd Verbelen.
 (65) ss. Jan de Keersmaecker in naam van Jan de Hertoghe, en Catharina Verheijden.
 (66) ss. Jan Emmerechts en Theresia N..
 (67) ss. Jan Emmerechts en Maria van Hemelriick.
 (68) tt. Jan de Hertoghe en Gillis verHest.
 (69) tt. Jan de Hertoghe en Carel van Gucht.
 (70) ss. Peeter van Doorselaer en Catharina de Visscher.
 (71) ss. Peeter van Campenhout en Maria van Hove.
 (72) ss. Philips Meert en Maria N..
 (73) ss. Joseph de Hertoghe en catharina Wijckmans.
 (74) ~~ss. Peeter~~ de Hertoghe, oom en David de Hertoghe, kozijn.
 (75) ss. Peeter de Smet en Elisabeth van Heijmbeek.

Leo Lindemans

HET HOF ACHTER DE KERK VAN OPPEM

Dit hof vlak achter de kerk schijnt nooit een eigen naam of benaming te hebben gekregen, tenzij deze van *hof achter de kerk* of *achter het koor der kerk*. Dit schijnt erop te wijzen dat deze boerderij later ontstaan is dan een tiental andere in de buurt welke alle een eigen naam bezaten in Oppem. Men kan gerust veronderstellen dat het hof achter de kerk oorspronkelijk ook deel uitmaakte van het Hof van Oppem.

Uit een register van rond het jaar 1426 van de schepenbank te Leuven blijkt dat Walraven de Monte (van den Berghe), erfgenaam van wijlen Gielis Van Ophem, een huis met stallen en hof te Oppem achter de kerk aldaar bezat (1). Welnu, het is reeds geweten dat Walraven Van den Berghe wanneer hij in 1413 zijn testament opmaakte, eigenaar was van het Hof te Oppem en van het Hof te Steene, als erfgenaam van de familie Van Oppem.

Een der oudste oorkonden uit de schepengriffie van Brussegem betreft dit hof en is gedagtekend op 12 april 1485. De tekst ervan begint als volgt : *"Wij schepenen van Bruyseghem Saluyt. Met kennesse der waerheyt doen kont ende kennelijck aen yegelijcken dat comen es voer ons Joos Van Ghestele sone wijlen Heynricks van Ghestele / ende heeft ghecocht wel ende wettelijck vercregen teghen Willem Tserclaes sone wijlen Heeren Everaerts Tserclaes ridders te weten alle jaeren 12 1/2 mudden ... rocx pachtcorens maete van grymberghen ende aldaer te leveren ten Huyse des selfs Joos vallende jaerlijcx ende verschijnende opten XIIsten dach der maent van aprille ... welcke voirgenomde XII 1/2 mudden rocx erffrenten de voirnoemde Willem Tserclaes den voirnoemden Joos Van Ghetsle heeft bewijst beset ende wettelijck bepant op dese naebeschreven goeden. In den iersten op een hof ghelegghen t'Ophem met allen den huysen daerop staende ende sijne toebehoorten, metten bogaerde daer aene liggende groot in t geheele omtrint 1 dagwand par... alsoe t geleghen es achter den choor der kerken aldaer"*.

Volgt dan de beschrijving van de verpande landerijen die zich in het geheel uitstrekten over omtrent tien bunders (*op de Ophemcouter, neven de Lange Haghe, ook neven de Berghenweg*). Deze oppervlakte was merklijk kleiner dan die van de andere pachthoven die aan de Van Ophems toebehoorden. Het ging over percelen *neven de beek geheeten de Moorselbeek, op de Moorsele, op den Hasselberg neven de Erpstraet, op het Foxemborch neven de Herstraete, op de Wolverthemcouter*. Verder waren er nog andere renten verschuldigd welke op andere goederen te Oppem bepand waren (2).

---

(1) Naar een oud uittreksel uit de achttiende eeuw, in privé-bezit; het luidt o.m. *"ad curam (= curtum) Walgravi de Monte cum domibus, curtibus, stabulis eius sita(m) apud Ophem prope Wolverthem retro ecclesia(m) ibidem"*.

Brusseghem-Ophem Campagne de M. Legrand

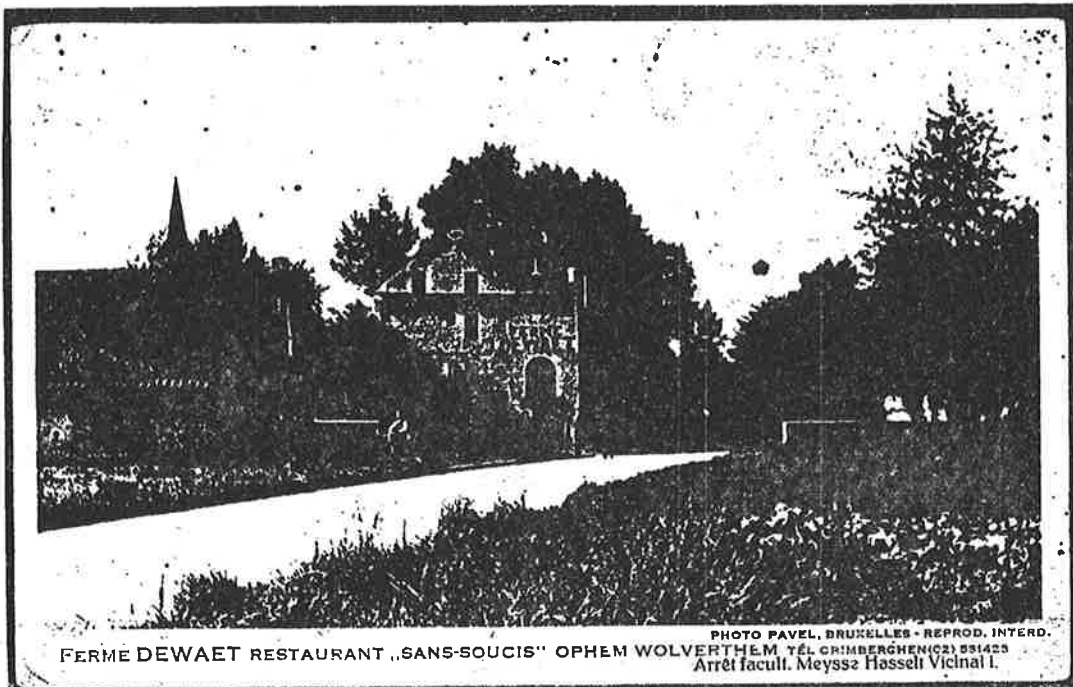
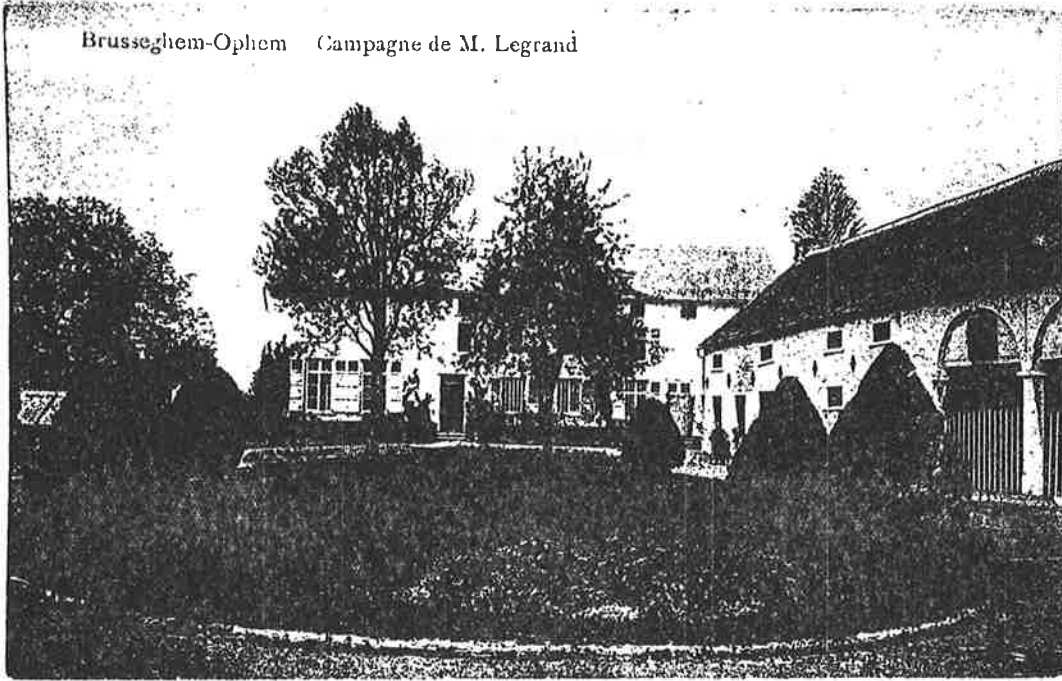

PHOTO PAVEL, BRUXELLES - REPROD. INTERD.
FERME DEWAET RESTAURANT „SANS-SOUCIS“ OPHEM WOLVERTHEM TEL CRIMBERGHEM (02) 851425
Arrêt facult. Meysse Hasselt Vicinal I.

Alhoewel het woord "*gecocht*" werd gebruikt, zou een oppervlakkige lezing kunnen doen denken dat het hier werkelijk om het tot stand brengen van een rente gaat en dat de vermelde boerderij aan Willem t'Serclaes, zoon van ridder Everaert, toebehoorde.

Het is nochtans anders : dit hof achter de kerk behoorde oorspronkelijk aan de familie van Ophem toe zoals het Hof te Ophem en bij erfenis bleef het steeds in haar bezit. De hierboven vermelde rente was dus vóór 1485 door een van haar leden aan ridder t'Serclaes toegestaan en op het hof gevestigd. Deze bezat enkel een rente op dit hof en niet het eigendomsrecht op het hof zelf. In 1485 is er enkel een overdracht van deze rente gebeurd. Het staat anderzijds vast dat dit vrijgoed nimmermeer in de schepengriffie van Brussegem vermeld werd. Tussen het jaar 1485 (zoëven vermelde oorkonde) en de 18de eeuw is er dus geen de minste overdracht geweest welke voor de schepenen van Brussegem plaats vond en aldaar geregistreerd werd. Het hof achter de kerk was steeds bij erfenis in handen van de familie Van Ophem gebleven; het had trouwens oorspronkelijk deel uitgemaakt van haar "heerlijk domein" dat in latere tijden in drie onderscheiden boerderijen onderverdeeld werd.

Inderdaad, in het begin van de 17de eeuw was dit hof nog steeds eigendom van de van Ophems, tak van Zaventem, namelijk van de echtgenoten Gillis Van Ophem - Joanna Stuckens, uit Zaventem. Gillis van Ophem was de zoon van Hendrik van Ophem, overleden in 1627, en van zijn echtgenote Anna Lemmens, afkomstig van Grimbergen. Het lijkt geen twijfel dat de te Zaventem gevestigde Van Ophems dezelfde zijn als deze die te Oppem in het begin van de 15de eeuw bezittingen hadden (3).

Uit het huwelijk Van Ophem-Stuckens in 1622, werden acht kinderen geboren waarvan de oudste, Anna Van Ophem, geboren in 1631, het hof te Ophem erfde en overleed in 1726; ze was dus 95 jaar oud. Zij liet door notaris Vaets in 1710 haar testament opmaken en in 1714 werd haar fortuin tussen haar kinderen verdeeld; ze was inderdaad een rijke vrouw : haar goederen waren meestal te Oppem gelegen, doch zij had ook een "*huys*" in Zaventem. In het geheel werd haar vermogen op 30.346 gulden geschat. Zij was drie maal gehuwd geweest : eerst met Hugo Rombaut, kinderloos overleden; vervolgens met Hendrik Van Bever, de pachter van de

---

(2) A.R.A. - Schepengriffie Brussegem nr 1127, f° 27 en volgende.

(3) Genealogie van de familie Van Ophem in BRABANTICA - deel II - boek X.

Geert van Ophem, legataris van Walraven van den Berghe, erfde inderdaad zowel het Hof te Oppem als het Hof te Imbroeck in Zaventem (1424). Te Zaventem werd hij op laatstgenoemd hof door erfenis opgevolgd door zijn zoon, eveneens Geert genaamd; door Ingelbert van Ophem (in 1483), zoon van Willem (+ 1483, schepen van Zaventem van 1473 tot 1482, leenman); door Maximiliaan van Ophem (+ ronde 1552, echtg. Catharina Stroobant). Ingelbert (+ rond 1585), vader van Hendrik, echtgenoot van Anna Lemmens, was de zoon van laatstgenoemde Maximiliaan van Ophem. Het Hof achter de kerk van Oppem kan evengoed dezelfde erfopvolging gekend hebben.

Abdij van Grimbergen op het Hof te Amelgem (in 1660 overleden en binnen de kerk van Oppem begraven) en tenslotte met François Veldekens, zijn opvolger op dit hof en ook "*burgemeester*" (d.w.z. eerste schepen) van Brussegem.

Gertrude Veldekens, haar dochter, erfde ingevolge dit testament het Hof achter de kerk; zij verbleef nochtans met haar echtgenoot Joos Van den Daele te Strombeek, waar zij zes kinderen hadden grootgebracht. In 1714 werden de gebouwen van het hof in Oppem ("*de edificieën van den bouw, de schuere, pachthuysen en stallingen van het pachthoff*") op 1800 gulden geschat. Mogelijk werd het hof toen door Andries Van Bever uitgebaat, want in dat jaar maakte landmeter De Deken op zijn aanvraag een "*figuratieve kaart*" op van het pachthof en van de landerijen, naar aanleiding van een proces tussen de pachter van het Hof te Steene, deze van het verder gelegen Hof te Hellebeek en Andries Van Bever, over een naburige veldbaan en het beweerde misbruik daarvan.

Het pachthof te Oppem werd vanaf 1716 door Elisabeth Van den Daele met haar echtgenoot Philippus Van Hamme (1694-1752) bewoond en uitgebaat. Haar echtgenoot was afkomstig van het Hof van Charleroy te Grimbergen, waar zijn vader burgemeester was. Zij hadden twaalf kinderen, die alle tussen 1717 en 1735 in de kerk van Oppem werden gedoopt. Vier zonen woonden in 1747 samen met hun vader : Karel, Frans, Jan Baptist en Laureys. Na de pachter van Amelgem was Philips Van Hamme in 1747 de zwaarst belaste persoon van Oppem.

Een van deze kinderen, Gertrude Van Hamme (geboren in 1726), erfde het hof en overleed in 1803; zij ligt begraven op het kerkhof achter de koormuur van de kerk aan de voet van een steen met grafschrift en was toen weduwe van Jan Leemans (1703-1780), pachter van het Hof te Amelgem. Barbara Leemans, een van hun kinderen, geboren te Oppem in 1757 en er in 1850 overleden, was met Guillam Stercx gehuwd. Deze was geboren te Sint-Martens-Lennik en kwam zich na zijn huwelijk op Amelgem vestigen; in 1790 was hij reeds schepen van Brussegem en van 1796 tot 1810 was hij meier van Oppem, toen Oppem onder het Frans bewind een zelfstandige gemeente was.

Guillam Stercx was in die jaren ook lid van het Kiescollege van het Dijle-departement en lid van de Arrondissementsraad van Brussel (4). Wanneer in 1810 de Gemeente Brussegem-Oppem-Ossel opgericht werd, was Guillam Stercx tot zijn overlijden in 1819 de eerste "*maire*". Hij werd begraven op het kerkhof van Oppem naast de zuidelijke kerkmuur onder een zerksteen met opschrift. Toen was het hof achter de kerk eigendom van zijn echtgenote Barbara Leemans en slechts later werd het hoofdgebouw ervan vergroot om er voor haar zoon kardinaal Engelbertus Stercx, geboren in 1793 op het Hof te Amelgem, een passend verblijf van te maken, wanneer deze naar Oppem rust kwam nemen (5).

---

(4) *Almanach du Département de la Dyle pour l'année 1810* - blz. 154.

(5) Genealogie Stercx in "L'Intermédiaire des Généalogistes-De Middelaar" - nr 211 blz. 35 en nr 242 blz. 155-156. - M. VAN DEN BROECK in Berla.

Volgens de kadastrale legger van 1835 was Barbara Leemans eigenares van 34 hectare 43 are gronden en weiden te Oppem. Na haar overlijden vond een verdeling plaats, waarbij de heer Hyppolite Toubeau, een van haar kleinzoons, 14 hectare grond erfde alsook de gebouwen van het hof, waar hij een stokerij naast het hoofdgebouw uitbaatte (kadastrale legger van 1855). Hij was lid van de gemeenteraad van Brussegem.

In 1875 werd een deel der goederen van de heer Toubeau te Oppem openbaar te koop gesteld (6). Het zogeheten "*Sterckxhof*" achter het koor van de kerk van Oppem kwam in handen van de familie Van der Hasselt, die het Klein Hof te Amelgem uitbaatte (in pacht gehouden van de familie Boucquéau uit Brussel). Het Sterckxhof werd in de dertiger jaren het "*maison de campagne de Mr Legrand*"; later werd het door een heer De Vaet betrokken die er o.m. in de oorlogsjaren 1940-45 en nog in 1951 een restaurant uitbaatte met het uithangbord "*Sans Soucis*", waarschijnlijk omdat men er de gerechten kon blijven proeven die in die tijd volkomen verdwenen waren van de tafel van de doorsnee-burger, zoals de traditionele biefstuk met frieten.

In 1951 werd de dichter Bert Peleman huurder van het pand dat dan de naam "*Breughelhof*" kreeg, om nadien bewoond te worden door een familielid Van der Hasselt, door wie het mooi gerestaureerd en verfraaid werd. Waarschijnlijk was de de onbekendheid met het verleden van deze boerderij aanleiding tot de naamgeving "*Breughelhof*". Die klinkt geenszins origineel en is zeker niet eigen is aan deze gebouwen. Men zou al de drankinrichtingen en spijshuizen uit de streek die deze naam hebben gekregen niet op de vingers van beide handen kunnen tellen ... Kardinaal Sterckx is toch dé grote figuur van Oppem.

J. Anne de Molina

---

(6) Affiche in bezit van de schrijver.

ONDER ABTEN

200 jaar geleden werden de Norbertijnen verdreven uit hun abdijen te Ninove, Grimbergen en Dielegem. Voor de abdijen van Ninove en Dielegem betekende dit het einde. Alleen Grimbergen herrees. Deze verjaardag is voor Davidsfonds Grimbergen aanleiding tot een herdenking en een terugblik op het abdijleven van vóór de Franse Revolutie. Vrijdag 21 maart 1997 om 20 uur heeft een academische voordracht plaats in de kerk van Dielegem, gevolgd door een grootse receptie in het nog bestaande Prelaatshuis. Zaterdag 22 maart om 15 uur leidt Jaak Peersman een bezoek aan de site van de oude abdij te Ninove. En zondag 23 maart 1997 om 15 uur tenslotte verwelkomt Pater Gereon van Boeschoten de belangstellenden voor een geprivilegeerd bezoek aan de abdij van Grimbergen.

50 JAAR CHIRO SINT-MARTINUS

Terwijl de oorlog langs vele wegen door het land kroop, richtte zich een beweging op, die zich niet liet overschaduwen : de Chiro. Haar naam ontleent zij aan de Griekse benaming van de beginletters van Christus, de X (chi) en de P (rho). Duidelijke idealen tekenden de groep die al sinds 1934 langzaam maar zeker van de grond kwam.

Ook in Meise bleef het niet stil; meteen na de tweede wereldoorlog, in de lente van 1945, stak de Chirogroep Sint-Martinus Meise van wal, met onderpastoor Verstraeten en als eerste leden o.m. Frans Keppens, Emiel Van Campenhout, Jean Huysmans, Frans De Donder, Xavier Olbrechts, Emiel Vanderveken, Alfons Krokaert, ... Waar het bij de meisjes oorspronkelijk vooral ging om retraites (1944, 1945, 1946), spelnamiddagen op donderdag en tweewekelijkse vergaderingen volgens het programma van de Eucharistische Kruistochten, wortelden de jongens al dieper in het Chirowezen. Niet veel later (nog in 1945) vroegen de meisjes dan zelf om ook met Chiro te starten. De eerste leidsters waren Elisa De Smedt, Paula Huyghens, Clairette Huyghens, Ghislena Keppens, Jeanine Leemans, Clotilde Maes, Lina Verbelen, Denise Van Campenhout, Leona Verhest, Christiane Keymolen, José Moerenhout, e.v.a. Pastoor Theo Brams wordt proost van de jonge Chiro, die aanvankelijk slechts uit twee afdelingen bestaat : zonnekinderen (de jongsten) en kristimeisjes (de ouderen).

Net zoals bij hen, bleef het bij de jongens tot twee groepen beperkt, de jongknappen en de kerels, toch goed voor zo'n 50 leden. In november 1947 werd de volgend stap gezet : Frans Keppens werd aangeduid om te zorgen voor de officiële aansluiting en verzekering. De meisjes hadden daar reeds in 1946 voor gezorgd. Nu, zovele jaren later, is de Chiro nog steeds een levende beweging : elke zondagnamiddag wordt er gelachen en gespeeld. Toch zullen vele chiroleden hun ogen fronsen bij de vele rituelen van toen, voorzichtig lachen (of misschien wel heel uitbundig) bij het zien van de allereerste uniformen (voor de meisjes zelfgebreide mutsjes en een gele das), of opgelucht opkijken naar het eigen Chiroheem (bij de jongens aangevangen in 1958, bij de meisjes gebouwd in 1986).

Vroeger pendelden de Chiromeisjes heen en weer tussen klassen, schoolzolder, gehuurde huisjes, ... De jongens hebben nog zelf de stenen voor het heem geperst. Tussen alle bouwwerken, chirofeesten en andere activiteiten door, werd er natuurlijk ook gespeeld : op de speelplaats van de meisjesschool, de speelweide waar nu de Tuinwijk staat, de boomgaard van hoeve Haeck, ... De Chirojongens renden heen en weer tussen het voetbalplein aan de Koningin Astridlaan, de terreinen aan de Schapenbaan, de "Manke Vos", ... Vandaag kent iedereen de "zeven wegskes", de speeltuin, het kerkplein of gewoon het eigen chiroplein. Uniformen liggen in alle maten in De Banier. De Chirohemen bieden plaats aan vijftig jaar Chiroleven : de Chiro van toen en de Chiro van nu zijn uiteindelijk toch dezelfde gebleven ...

TOPONYMIE MEISE - OPPEM - RODE

Broeck	<p>H.C. 1473 - te Rode aen broeck Z.B. S.A. 3474 - 1540 Cijns op bemden Broeck - Rode 5694 - Schepenbank 11-1-1474 1 dw. elsbroeck Rode aen't Broeck. 5698 - 4-6-1534 goederen 1 dw. Broeck en bosch Rode - Broeck S.A.B. 1621 - Cijnsboek Oranje - Rode = Hendrik Vercammen huys en hof 1 dw aent Broeck Rode. K.A.B. 24514/- 6-7-1725 - Kerk Rode had 16 st. op beemdeken aldaer 8,4 st. per jaar op familie Caihro. N.O.T. 4751 - 1742 - 1 dw. bempt aen het Broeck of Gemeynthe Rode, goed van Gulde aldaer en Wambeke. S.H. 5741 - 31-8-1762 - inventaris krankzinnige Gill. De Boeck ... bempt Rode 1 dw. 63 r. aen Broeck ofte Gemeynthe van Rode. N.O.T. 36358 - 1817 Houtkap Broeck Rode.</p>
Cleyn Broeck	<p>H.C. 1540 - het Cleyn Broeck C.B. Gr. Z.B. 1524 - Cleyn Broeckken S.A. 5697 - 12-7-1525 goederen 4 dw. Rode, Bierbeke en Cleyn Broeckken. 5692 - juli 1758 Hr. Meulenberghs clijn Broeck niet geëffend. 5701 - 13-1-1547 Goederen Wijde 't Cleyn Broeckken, 1 dw. 44 r. aen bogaert waer het oud huys op gestaen heeft gheeten d'Oude Smeyersstede den ontfangen toehoorend aen Molenberchstraete. 5704 - 9-2-1574 Goederen 1/3 land en bemt van l.b. Rode Berckstracte aen Cleyn Broeck 5736 - 26-4-1762 Quittantie = hofstede 1/2 b. zen Cleyn Broeck. 5722 - 3-4-1771 Deylinghe 1/2 b. aen kerkweg Rode-Wolvertem en Cleyn Broeck N.O.T. 7757 - 1783 hofstede aen Kerkweyde en Cleynbroeck. 36350-24-11-1834 huurceel 59 r. 3 e Kleyn Broeck, Rode</p>
Groot Broeck	<p>H.C. 1540 het Groot Broeck C.Gr. S.A. 3474-1540 Cijns op stal Groot Broeck totter beke S.A.B. 1621 Cijnsboek Oranje 1543 Gielis van den Plast op stal bij Grooten Broeck tot der beken 1 1/2 st. 5680 - 23-10-1786 - Bedeseters Meise tegen Gulde Rode wegens inpalming weyde 3 dw. 70 r.; het Groot Broeck onder Rode 5793-10-2-1789 verkoop bomen op het Groot Broeck in huere bij Wwe Timmermans N.O.T. 7592-8-12-1759 houtkap Groot Broeck 7597-29-10-1764 Houtkap Rode in't Groot Broeck genaempt het "Groot Houdt"</p>
Broeckstraat	<p>S.A. 3784-18-10-1735 = 5 dw. Grimberghsbosch aen Broeckstraet N.O.T. 36399-12-1-1839 Petrus Baudewijns koster en landbouwer Rhode geeft erfpacht 99 jaar Hendrik Vervoert - 5 a. 11 ca uyt hofstede Sebastian aen Broeckstraat</p>
Broienvelt	<p>S.A. 5700-27-4-1545 - Kerkrent 1/2 b. Limbosch aent Broiervelt neven Hendrik Labusbosch</p>
Cleyn Brucxken	<p>H. Geest - 1593 = huur Guill. Vercammen stede 1/2 b. Rhode Bierbeke aen cleyn Brucxken, 30 st. S.A. 5696- Schepenbank 20-4-1514 woonstede Rhode aen Bierbeke en Cleyn Brucxken 5697 - 18-9-1527 - goederen eussel Rhode Cleyn Brucxken 5710-7-7-1621 Lotinghe 1 1/2 dw. Labusbemt, bemt aen de Steynenbrugge en't Cleyn Brucxken</p>

Bruyckensbosch - Buytenbosch	<p>K.R.M. 1521-Petrus de Roo - Bruyckensbosch K.H.B. 24480- Erfbrief kerk, 1528 rente op bosselken geheeten den Bruyckenbosch. Caertboek 1717-III lant genoemd den Buytenbosch S.A. 5744-13-10-1721 - taxatie ½ b. 36 r. weyde Hasselt aen Buytenbosschen 500 g. en 13 g. houtwas 5736-15-2-1762, Mangeling 9 dw. Theresenblock ofte Buytenbosch</p>
Brusselstraete - Brusselweg	<p>S.A.B. 475 - van der Ee uitgewonnen = Meysvelt, waer Brusselweg door gaet 1051 - van der Ee = 25 r. Bosservelt aen't lant van Bouchout tegen Brusselstraete S.A. 5692 juli 1757 Jos de Pauw op Groote Brusselbane aen sijn huys grooten waterplas ende den selven niet gemaect 5715 - 1-7-1647 executie 1 dw. Meyservelt aen Brusselweg 5717 - 14-3-1664 verkoop door kerk van cijnzen aan Caïmo 2 v. coren St.Eloy op ½ b. boomgaert Brusselweg. 5740 - Schepenbank - 17-6-1647 Augustynen Mechelen executie hofstede 1 dw. tegen Brusselweg 498 g. 5721 - 13-1-1759, Goederen prachthoff schuere, stallinghe, backhuys, coolhoff, vijverken rontsomme den coolhoff, boomgaert, weyde met schoone opgaende boomen, eycken, olmen, esschen, abbeelen 4 ½ b. Brusselweg Sprietmolen. 3589 - arrest 1793 - 1 dw. 68 r. Brusseldreve ingang Brusselwaerts N.O.T. 4757 - 1748 = behuysde hofstede 3 dw. 't Hasselt of den Meutere aen Mechelstraete en Brusselstraete</p>
Bruynborre	<p>K.A.B. 24479 - H.Geest verhuurt 30 g. 1 b. 80 r. mestweydeken, Bistveld aen landbeke St.-Merten haer Bruynenborre put 24528 - H.Geest Kerk Meise verhuurt 21-1-1654 Bruynborre dagwant op de Heyde S.A. 5694 b. - Schepenbrief: helft 3 ½ dw. Grimberghen - Bruynborre 5698 - 3-1-1525 Goederen 1 b. lant aen Bruynenstraete 1-10-1529 - rente hofstede ten Brande, Bruynstraete 5699 - 14-4-1536, rente bemt 't Schrickelken aen den Bruynborredriesch 5704 - 17-4-1586 Goederen 3 dw. Bruynborre 5715 - 20-3-1648, Deylinghe Geert van Hemelryck = 3 dw. - roeden aen Bruynborrevelt aen het Sichelken</p>
Buitenbosch	<p>H.C. 1556 - dbuytebosch gelegen aen den Hasselenberch G.r. 1621 - tegens den Buytenbosch in het Bouchoutblock Z.B. 1626 - op den Hasselenberch ... in't westen den buytenbosch oft Resenblock G.r. N.O.T. 8249/II - 14-11-1791; houtkap Buitenbosch 6350 - 1811 - houtkap Buitenbosch</p>
Bultblock	<p>S.A. 5715 - 20-2-1648; Wijlinghe ½ b. Lindecouter het Bultblock tegen de Clepperstraete 31-3-1648; borg 2 b. 3 dw. 69 r. Bultblock op Lindecouter aen clepperstraete</p>
Cheynsbosbeke	<p>S.A. 6474-1540 3 dw. ensel Rhode aan't Cheysbroeck 5713 - 75 weden aan Cheynsbosbeke N.O.T. 36344-1808-land Chynshoeve deels Meys deels Beygem</p>
Comeyne	<p>K.A.B. 24481 - 8-9-1474 - Kerk heeft 12 mottoenen van 14 plecken Brabants op hofstadt met toebehoren Rode achter de Comeyne (bedoeld Commune of Gemeynt)</p>

De Drie Dachwanden	S.A. 5735 - 12-11-1751 - hypotheek 3 dw. de Drije Dachwanden tegen Karthuizers 3692 - 28-10-1754 - hypotheek 3 dw. de Drij Dagwanden N.O.T. 36379 bis - 3-4-1830 aankoop Dre Roose velden Drij Dagwanden aen Kattestraat
Vijf Daghwanden	S.A. 5711 - 25-4-1613 goederen hofstede de Vijf Daghwanden Eversem tegen het Wijwatervat wesende een drinckpoel aen den Dries C.O.O.B. - 656 B = de Berghes verkoopt 1726 ½ bos Vijf Daghwanden S.A. 5720-27-7-1726 - Goederen bosch 5 Daghwanden tegen Wandelstrate
De zes daghwanden	S.A. 5752 - 1-3-1776 - Sterfhuis Paul Jacobs graan tegen Zes Daghwanden N.O.T. 36396 - 1837 - Houtkap van der Linden Zes daghwanderland tegen Zijpstraat
Dambeke	H.C. 1540 - aen de Dambeke St.Brix.Rode op den Driesch - hofstadt aen Kercke van Roeye gelegen en aen den Driesch G.r. S.A. 3474-1540 cijns ½ roede of voorvanck aen Dambeke op den Driesch Rode K.A.B. 24514-1725 - Kerk rhode heeft aldaar rente 25 stuivers op bemden Hendrick Jacobs 24479 - Kerck Meys op 3 dw. 35 r. Plasweyde bij het Hert te Rooy aen Dambeke S.A. 5684 - 16-4-1742 Voogden Hendrik Jacobs vragen verkoop Rode aen Dambeke 25 st. aen H.Geest
Dheeghdeken	S.A. 5697 - 30-10-1525 - rente 9 b. lant tussen 't Heydekenstr. en Dheenen veldeken 5699 - 25-4-1536 - goederen hofstede 1 b. Sprietmolen op Dheenenveldeken aen Molenbeke 5740 - Schepenbrief 9-7-1668 verkoop 1/6 bunder witcoren Edeke S.A.B. 1051 - Vander Ee = Schaepensel tegen ander ensel Deeghdeken gehuert Wwe Laurent van der Schueren sonder hout 2 ½ Rinsgulden 1619 rekening v.d. Smiet aen Jan van der Ee successie Merten Van Rooy 31 stuiver per suster op land Deeght 9 jaar
Dierencoop	H.C. Diercoop - 1620 - 5 dw. bempden oft weyde gelegen tot St.-Brix-Rhode gemeynlijk geheten den Diercoop S.A. 5710 - 7-7-1621 Lotinghe 5 dw. weyde of bemt Rhode den Diercoop H.Geest = 1627 - Laurent De Vlemick huere Diercoop 10 st. H.Geest betaald op deze eigendom cijns aen Baron van Bouchout 21 st. 1637 Erfenis afgelegd door Jan van der ee boomgaerd den Diercoop 151 gulden in uitgaf echter = terugbetaald Jan van der Ee Diercoop 151 g. aen huurder Dierencoop 10 g. 1639 = 4 jaer cijns Baron Bouchout op weyken den Diercoop 14-12 1755 - Adriaen van Lint Jaerschaer stede Dierencoop 1766 - Jan van Lint behuysde hofstede genaemt den Dierencoop Jaerschare 9-1- K.A.B. 24479 - Erfrent H.Geest 24 st. Jaerscaer Jan van Lint op hofstede en schuere Nieuwstraat aen weg Meysse-Rhode, Kerckenweydeken en Dierencoop S.H. 5751/31-8-1762 - bezit krankzinnige Gill. De Boeck helft eester Dierencoop tegen Wandelstraet 5758 - curator dezelfde verkoopt 8-11-1763 eyken in bosch den Dierencoop N.O.T. 4751 - 1742 familie De Boeck in onverdeeldheid eesterbosch Rhode of Scherwegen den Dierencoop

(wordt vervolgt)

E. Van Hemeldonck

Kort genoteerd

Proficiat aan heemkring Londerzeel, voor haar merkwaardige tentoonstelling in het prachtig gerestaureerd kasteel Diepenstein te Steenhuffel. De belangstelling was indrukwekkend.

De geschiedkundige bibliotheek van de provincie Vlaams Brabant kan geraadpleegd worden te Leuven in de Leopold Vanderkelenstraat, 30. Open maandag en donderdag van 10 tot 18 uur.

Hartelijk dank aan degenen die ons dokumentatie bezorgden voor ons archief of voorwerpen voor ons museum.

- Julien de Cock gaf een copie van een verkoopakte uit 1509 van het Hof ter Hasselt.
  - Jef van den Brande gaf een handbediend wastoestel uit overgrootmoederstijd, evenals een speciale witloofschup. Verder nog de oorlogsherinneringen van een soldaat uit de grote oorlog 14-18. Ook nog een historisch verhaal over de veldslag te Humbeek in mei 1940 van het 2-de bataljon van het 5-de linieregiment. Dit verhaal werd geschreven door sergeant Frans Goevaerts, die de gebeurtenissen zelf meemaakte.
  - Steven Hoedemaekers gaf een copie van het dagboek van de pastoor van Meise over de schermutselingen met Duitse soldaten van augustus tot oktober 1914.
  - Pol Feytens bezorgde ons een copie uit het "Mémorial Administratif" van 1837, over de aanbesteding van de provinciale weg Wolvertem - Temse.
  - Medard Moerenhout gaf ons de door hem bewerkte en uitgegeven klapper van de parochieregisters van Londerzeel, huwelijken en overlijdens.
  - Agnes Luypaert stelde haar monografie over Wolvertem ter beschikking.
  - Frans van Hoeck schreef de geschiedenis van de Sint Sebastiaansgilde.
  - Van verschillende kanten kregen we ook rouwbrieven en bidprentjes.
- Alles is zeer welkom, veel of weinig, en wij zijn er zeer dankbaar voor.

Voordracht "Gevangenisarchieven en familieonderzoek" door dr. hist. Karel Velle, woensdag 12 maart 20-22 uur te Dilbeek in ontmoetingscentrum Westrand. Inrichter: VVF afd. Dilbeek.

Initiatie oud schrift, en bespreking van de verschillende graden van dispensatie in kerkelijk en burgerlijk recht, door Jan Caluwaerts, om 20 uur in zaal Marie Thérèse, Martelarenplein, 8 te Leuven. Inrichter: VVF afd. Leuven.

Het 32ste nationaal congres voor familiekunde van de VVF is dit jaar te Leuven, op 26 en 27 april.

In december verschijnt het 50ste nummer van dit tijdschrift. We maken er iets speciaals van. Er komt een extra bijlage.

Een nieuwe heemkundige kijk op de adel in Vlaams Brabant, is het thema van de provinciale vergadering op 25 mei te Perk, georganiseerd door de heemkringen van Perk, Everberg, Tervuren, en Huldenberg. Voordrachten door dr Henri Vannoppen en prof dr Paul Janssens. Na de middag geleide bezoeken aan tal van bezienswaardigheden in de omgeving. Inschrijven bij het Verbond voor Heemkunde in Vlaams Brabant, Grote baan, 284, 3150 Wespelaar. (tel. 016/60.10.64)

In december verschijnt het 50ste nummer van dit tijdschrift. We maken er iets speciaals van. Er komt een extra bijlage.

Achiel Jacobs

ASLK
we doen met u mee

**hoogstraat 1
1861 wolvertem
tel. 269.00.40**

**boechtstraat 21
1860 meise
tel. 269.08.93**

berla wordt gesteund door

**zakenkantoor bogaerts
boechtstraat 15 - 1860 meise
tel. 02/269.99.70**

**DE BANK
DIE JE
RUIMTE GEEFT**

**f. de weerd
nieuwelaan 110
1860 meise
tel. 269.01.63**

Ruimte geven is openstaan voor ieders plannen en projecten en ze helpen realiseren. Ruimte geven is mogelijk maken wat onmogelijk lijkt. In bankzaken maakt dat een wereld van verschil.